

Αφρικανικός αναρχισμός - Συνεντεύξεις με Awareness League από τη Νιγηρία

Ο Σάμουελ Μπα είναι μέλος της Συνειδησιακής Ένωσης (Awareness League), το νιγηριανό τμήμα της αναρχοσυνδικαλιστικής Διεθνούς Ένωσης Εργαζομένων (IWA) και συν-συγγραφέας του βιβλίου «African anarchism». Η συνέντευξη αυτή πάρθηκε από έναν Αμερικανό σύντροφο και δημοσιεύθηκε στο αναρχοσυνδικαλιστικό περιοδικό των ΗΠΑ «Libertarian Labor Review» (τώρα «Anarchosyndicalist Review»), στο τεύχος 24, χειμώνας 1998-1999. Αναδημοσιεύθηκε στο αναρχικό περιοδικό της Μελβούρνης «Anarchist Age», τεύχος 85, Γενάρης-Φλεβάρης 1999, απ' όπου και μεταφράστηκε στα ελληνικά το Μάρτη-Απρίλη του ίδιου χρόνου.

Ερ.: Η Awareness League αυτοχαρακτηρίζεται ως αναρχοσυνδικαλιστική. Μπορείς να μας εξηγήσεις γιατί και τι σημαίνει αυτό για τα νιγηριανά δεδομένα;

Απ.: Η Awareness League αυτοχαρακτηρίζεται ως αναρχοσυνδικαλιστική, αλλά δεν ήταν πάντα τέτοια. Αρχικά, η οργάνωσή μας ήταν περισσότερο μαρξιστική- λενινιστική, αλλά, ακολουθώντας τα συνταρακτικά γεγονότα, κατά και μετά την πτώση του κομμουνισμού, επανεξετάσαμε τις θέσεις και απόψεις μας. Είδαμε ότι ακόμα βρισκόμασταν σ' ένα σταυροδρόμι, και σκεφτήκαμε ότι κάπου έπρεπε να πάμε από εκεί που βρισκόμασταν. Και ήταν πάνω σ' αυτό το θέμα για το οποίο ήρθαμε σε επαφή με μερικούς ριζοσπάστες από την Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική και, έπειτα από μια αρκετά προσεκτική εκτίμηση της κατάστασης στην οποία βρισκόταν τότε η οργάνωσή μας, χαρακτηριστήκαμε ως αναρχική οργάνωση.

Η Awareness League αποτελεί περισσότερο ένα κοινωνικό κίνημα και όχι ένα επίσημο εργατικό συνδικάτο.

Στη Νιγηρία σήμερα κυριαρχεί αρκετή και μεγάλη απογοήτευση στην εργατική τάξη στα επίσημα εργατικά συνδικάτα, επειδή σχεδόν πάντα αυτά προδίδουν τη θέληση των εργατών την τελευταία στιγμή, και γι' αυτό όλο και περισσότερα ανεξάρτητα συνδικάτα και ομάδες, όπως η Awareness League, έχουν αρχίσει να αναδύονται. Αυτό που εμείς κάνουμε τώρα είναι ότι έχουμε τμήματα (πυρήνες) σε διάφορες οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στις δημόσιες υπηρεσίες και στα πανεπιστήμια, ενώ ασχολούμαστε και με άλλα πράγματα.

Έχουμε κάποιες συγκεκριμένες θέσεις πάνω στα ζητήματα της ανάπτυξης της χώρας μας, ολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά.

Έχουμε, επίσης, κάποιες επαφές με κάποιες αριστερές ομάδες, πάνω σε συγκεκριμένα ζητήματα.

Στους χώρους εργασίας, φυσικά, τα μέλη μας είναι αρκετά δραστηριοποιημένα και προσπαθούν να διαπαιδαγωγήσουν, αλλά και να συμμετέχουν σε όλες τις δραστηριότητες που στρέφονται ενάντια στην κυβέρνηση, επειδή στη Νιγηρία και, γενικά, στην Αφρική, έχουμε δει, ότι οι κυβερνήσεις αποτελούν τους μεγαλύτερους εργοδότες των εργαζομένων. Οι μισθοί δεν χορηγούνται στους εργαζόμενους για διάστημα πάνω από τρεις μήνες, και τα επίσημα συνδικάτα δεν κάνουν τίποτα γι' αυτό. Φαίνονται, μάλλον, ανίκανα να οργανώσουν κάτι και έτσι ερχόμαστε εμείς να αναπληρώσουμε αυτό το κενό, προσπαθώντας να κινητοποιήσουμε τους εργάτες, άλλοτε ωθώντας τους σε απεργία και άλλοτε σε μια μαχητική διαδήλωση, τέτοιες ενέργειες, δηλαδή.

Προσπαθείτε να συγκροτήσετε ένα δικό σας συνδικάτο, ή προσπαθείτε να ενδυναμώσετε και να εμπνεύσετε τους εργαζόμενους στα υπάρχοντα συνδικάτα;

Προσπαθούμε να ενδυναμώσουμε και να εμπνεύσουμε τους εργαζόμενους στα υπάρχοντα συνδικάτα, αλλά είναι προφανές για μας ότι πρέπει να κάνουμε μόνο την αρχή, κάτι το εναλλακτικό στα επίσημα συνδικάτα. Μπορεί και να μας πάρει κάποιο καιρό γι' αυτό, το να γίνουμε, δηλαδή, ικανοί να κινητοποιήσουμε πραγματικά και να πείσουμε τους εργαζόμενους για την αναγκαιότητα ενός τέτοιου εγχειρήματος, αλλά νομίζω ότι αυτό είναι σχεδόν αναπόφευκτο στα δεδομένα που εμείς βρισκόμαστε και δρούμε.

Τα συνδικάτα υποτίθεται ότι υπάρχουν για να ενδιαφέρονται για την ευημερία των εργαζόμενων, αλλά, εδώ στη Νιγηρία υπάρχει μια αντίθεση ως προς αυτό. Ο κόσμος, για την ακρίβεια, βλέπει τα συνδικάτα και τη θέση τους στην εδώ κοινωνία ως ένα βήμα στο να καταστούν μια ακόμα ελίτ, επειδή εδώ, από τη στιγμή που μια κυβέρνηση συνδιαλέγεται μαζί σου κι εσύ μαζί της - κάτι που γίνεται τώρα -, δημιουργεί απογοήτευση στο να δημιουργήσεις ένα συνδικάτο. Δεν είναι πια αρκετό για μας να προχωρήσουμε μπροστά και να ενδυναμώσουμε ξανά τα υπάρχοντα συνδικάτα. Όχι, προχωράμε μπροστά, προχωράμε πιο πέρα, να δημιουργήσουμε ένα εναλλακτικό συνδικάτο για τους εργαζόμενους.

Μπορείς να μας πεις περισσότερα για την Awareness League;

Σε εθνικό επίπεδο έχουμε περίπου 600 μέλη, τα οποία πληρώνουν συνδρομή. Αλλά υπάρχει, φυσικά, αρκετός κόσμος που συμμετέχει στις δραστηριότητές μας και όλοι αυτοί δεν είναι μέλη, αλλά μπορούμε να τους περιγράψουμε ως φίλους, ή συνδέσμους της ένωσής μας. Εάν καλέσεις μια συνέλευση στη Νιγηρία τώρα, εάν αυτή είναι σε ένα πανεπιστήμιο, οι φοιτητές θα έρθουν. Αλλά, αν και, ίσως, συμπαθούν την οργάνωσή σου και τις ιδέες σου, αυτό δεν σημαίνει ότι είναι και μέλη σου. Ακόμα έχουμε δει ότι πρέπει αν βασιστούμε σε αυτό το γεγονός, γιατί εάν καλέσουμε μια διαδήλωση και έρχεται όλος αυτός ο κόσμος, αυτό είναι καλό για μας.

Έχουμε περίπου 11 τμήματα σε διαφορετικά μέρη της χώρας, με τουλάχιστον 20 μέλη το καθένα. Προσπαθούμε να εξασφαλίσουμε την αυτονομία κάθε τμήματος, με την έννοια ότι είναι δυνατόν να παίρνει τις δικές του αποφάσεις μέσα σ' ένα συγκεκριμένο περιβάλλον, αλλά, φυσικά, στα πλαίσια των συμφωνιών μας ως ένωσης. Έπειτα έχουμε ένα συνέδριο εργασίας, που φέρνει μαζί τα τμήματα αυτά, ενώ έχουμε και ένα εθνικό συνέδριο μια φορά το χρόνο και σ' αυτό εξετάζουμε τις δραστηριότητες του προηγούμενου χρόνου και θέτουμε τα ζητήματα που θα μας απασχολήσουν τον επόμενο χρόνο. Μόνο εάν οι αποφάσεις κάποιου τμήματος έρθουν σε σύγκρουση με τις αρχές μας ως ένωσης, αυτό μπορεί να αντιστραφεί. Διαφορετικά, τα τμήματα μπορούν και είναι ελεύθερα να παίρνουν τις αποφάσεις τους.

Η κυβέρνηση σας επιτρέπει να συναντιέστε χωρίς να παρεμβαίνει;

Όχι. Δεν θα μπορούσε να μας κάνει κάτι τέτοιο. Η κυβέρνηση δεν επιτρέπει, πράγματι, στον κόσμο να συνέρχεται ελεύθερα. Τα τελευταία χρόνια είναι πολύ δύσκολο, αλλά με τον θάνατο του προηγούμενου δικτάτορα Αμπάτσα, ο νέος πρόεδρος έχει δείξει μια κάποια ανοχή στις δραστηριότητες των διάφορων οργανώσεων. Αρχίζουμε τώρα σιγά-σιγά να συναντιόμαστε ανοιχτά, αλλά πριν από τον Ιούνιο οι περισσότερες συνελεύσεις μας και τα συνέδριά μας, για να γίνουν έπρεπε να συγκρουστούμε με τις δυνάμεις ασφαλείας του κράτους, που βρίσκονται παντού.

Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπήρχαν συνδικάτα και ομάδες. Αντίθετα, οι αντιπολιτευόμενες ομάδες στη Νιγηρία δεν είναι μόνο αριστερές όπως εμείς, είναι γενικά δημοκρατικές ομάδες, εθνικές ομάδες, ομάδες εκστρατείας για την αυτονομία, έτσι που η ίδια μεταχείριση ισχύει για όλους, από την πλευρά του κράτους. Αυτή τη στιγμή υπάρχει μια

ενότητα όλων αυτών των ομάδων, μια κοινή πλατφόρμα, με την οποία όλοι εναντιώνονται στην κυβέρνηση και στον στρατιωτικό νόμο, και η κυβέρνηση δεν μπορεί να αντιπαρατεθεί, να σκοτώσει τα μέλη όλων αυτών των ομάδων και οργανώσεων. Έτσι, εμείς ακόμα βρισκόμαστε στο δρόμο τους, να βρούμε τον δικό μας δρόμο, να οργανωθούμε ενάντια στην κυβέρνηση και την καταστολή της. Τώρα είναι πολύ πιο καλύτερα για μας να οργανωθούμε. Αλλά για πόσο διάστημα θα συνεχιστεί αυτή η κατάσταση κανείς δεν μπορεί να το ξέρει.

Μερικά χρόνια πριν έγιναν κάποιες προεδρικές εκλογές. Η Awareness League υποστήριξε κάποιον υποψήφιο;

Ναι. Και έγινε, όταν μερικά από τα μέλη μας προσπάθησαν να κινητοποιήσουν τον κόσμο να υποστηρίξει έναν από τους υποψηφίους. Για μας, βέβαια, ήταν περισσότερο ένα πραγματιστικό πράγμα, προφανώς επειδή ο άλλος υποψήφιος υποστηριζόταν από το στρατιωτικό κατεστημένο και υποδείχθηκε για να αποτελέσει έναν τοποτηρητή του καθεστώτος. Αισθανθήκαμε ότι η αντίθεσή μας στο στρατιωτικό νόμο δεν θα μπορούσε να ήταν ικανοποιητική εάν δεν βγαίναμε να πολεμήσουμε κάποιον που, εμφανέστατα, ήταν ο στρατιωτικός υποψήφιος. Όταν ο αντιδικτατορικός υποψήφιος κέρδισε, το καθεστώς ακύρωσε τις εκλογές. Εάν τις κέρδιζε ο δικός τους υποψήφιος, δεν θα τις ακύρωναν.

Βλέπετε, η θέση μας είναι ότι οτιδήποτε που θα μεγαλώσει το δημοκρατικό χώρο για μας, να δράσουμε, είναι, φυσικά, προτιμητέο από μια κατάσταση που δεν μας επέτρεπε να δράσουμε ολοκληρωτικά. Επίσης, δεν σκεφτόμαστε ότι, στο παρελθόν, μπορεί να ψήφισες κάποιον υποψήφιο και αυτός, εάν εκλεγόταν, τελικά, συνέχιζε την ίδια εκμετάλλευση και καταστολή που θεσμοθετήθηκαν από το προηγούμενο καθεστώς.

Έτσι, λοιπόν, αυτό που κάνουμε τώρα είναι το ότι έχουμε μάθει το μάθημά μας από το επεισόδιο αυτό. Έτσι τώρα δεν αναμιγνυόμαστε ξανά στην υποστήριξη κανενός υποψηφίου, ή κανενός κόμματος. Η μίνιμουμ άποψή μας είναι ότι το στρατιωτικό καθεστώς πρέπει να καταρρεύσει. Και θα κάνουμε οτιδήποτε, σε συνεργασία με άλλες αριστερές ομάδες, να προωθήσουμε αυτή την υπόθεση της ανατροπής του στρατιωτικού καθεστώτος. Ίσως, εάν μια κυβέρνηση που θα έρθει στην εξουσία, θα προσπαθούσαμε να τη δεσμεύσουμε, στη βάση των προγραμμάτων και της πολιτικής της.

Μπορείς να μας μιλήσεις για την πολιτική και οικονομική κατάσταση στη Νιγηρία;

Η οικονομική κατάσταση στη Νιγηρία σήμερα είναι αρκετά άσχημη. Ο πληθωρισμός είναι ανεξέλεγκτος. Υπάρχει μεγάλη ανεργία. Τα σχολεία, τα νοσοκομεία και άλλα ιδρύματα βρίσκονται σε άσχημη κατάσταση. Και ως αποκορύφωμα όλων αυτών, η κυβέρνηση και το στρατιωτικό καθεστώς, που βρίσκονται στην εξουσία τα 31 από τα 38 χρόνια ανεξαρτησίας της χώρας κάνει ό,τι είναι δυνατόν ώστε οι στρατηγικοί και τα ανώτερα κυβερνητικά κλιμάκια να ζουν στην αφθονία. Υπάρχει μεγάλη διαφθορά, ενώ τα χαρακτηριστικά της νιγηριανής κυβέρνησης είναι η πρωταρχική συσσώρευση, με την έννοια της διαφθοράς.

Μια αναφορά στον «Economist» το 1995, αναφέρει, ότι η κυβέρνηση Αμπάτσα προσπάθησε να πετύχει μία ισότητα διαφθοράς με τον προκάτοχό της. Από το 1998 όταν ο Αμπάτσα πέθανε είχε αποταμιεύσει 3,6 δισ. δολάρια σε μια περίοδο 5 χρόνων. Έτσι, μπορούμε να δούμε το είδος και το εύρος της λεηλασίας και της κλεψιάς που συντελέστηκε στη Νιγηρία.

Κι έτσι, εάν θέλεις πραγματικά να καταλάβεις τα οικονομικά προβλήματα της Νιγηρίας, πρέπει να πας πίσω στην περίοδο της αποικιοκρατίας και στο πώς οι αποικιοκρατικές εξουσίες ζήτησαν να εισάγουν τη Νιγηρία σ' ένα παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα διαμέσου του εμπορίου, των επενδύσεων, τις κοινωνικής και πολιτικής αντεπίδρασης. Αλλά αυτή την

περίοδο, που η Νιγηρία και άλλες αφρικανικές χώρες κατόρθωσαν να ανεξαρτητοποιηθούν, η συσσωμάτωση στο καπιταλιστικό σύστημα είχε, ήδη, μισογίνει, αλλά οι κυβερνήσεις που αναδείχτηκαν με την ανεξαρτησία -που μερικές από αυτές ήταν εθνικιστικές-, προσπάθησαν να αντιπαλέψουν αυτή την προοπτική. Έτσι, αυτή η πορεία συσσωμάτωσης βασίλευε στα μέσα της δεκαετίας του '80, διαμέσου του Δ.Ν.Τ. και της Παγκόσμιας Τράπεζας, αυτού που αποκαλείται Δομικό Πρόγραμμα Διευθέτησης και που αποτελεί ένα πολύ αυστηρά σχεδιασμένο πρόγραμμα για να επαναποικισμό των αφρικανικών χωρών.

Τα σπουδαιότερα σχέδια του προγράμματος αυτού είναι η αναδιευθέτηση της οικονομίας, η απελευθέρωση του εμπορίου και η υποτίμηση του νομίσματός μας, με ανάκληση ή επιχορήγηση.

Τα δύο τρίτα της Αφρικής βρίσκονται κάτω από κάποιες μορφές αυτού του προγράμματος, ακόμα και τα αυτοαποκαλούμενα αριστερά καθεστώτα που δεν έχουν καμία άλλη επιλογή από το να υποταχθούν στο ΔΝΤ, και τα αποτελέσματα δεν είναι άλλα από ηχηρές επευφημίες για την πολιτική αυτή. Τα πραγματικά, όμως, αποτελέσματα είναι αύξηση της ανεργίας, μη πτώση του πληθωρισμού και μαζική διαφθορά εκ μέρους της κυβέρνησης. Έτσι, αυτή είναι η κατάσταση που επικρατεί στην αφρικανική ήπειρο.

Όσον αφορά την πολιτική πλευρά στη Νιγηρία, βλέπουμε μια κρίση του καπιταλιστικού συστήματος, αλλά, περισσότερο, βλέπουμε ακόμα την κατάρρευση του κρατικού συστήματος στην αφρικανική ήπειρο. Βλέπουμε, ότι πολλά απ' αυτά που σήμερα αποκαλούνται αφρικανικά κράτη ήταν δημιουργήματα του Συνεδρίου του Βερολίνου το 1884-85, όπου μερικές από τις τότε αποικιακές δυνάμεις διαίρεσαν την Αφρική μεταξύ τους. Ξέρουμε ότι αυτές οι διαιρέσεις ήταν αυθαίρετες, δεν έλαβαν υπόψη την κουλτούρα, τις εθνικές, θρησκευτικές και γλωσσικές διαφορετικότητες ανάμεσα στις διαφορετικές ομάδες, παρά μόνο συγκόλλησαν, ας πούμε, κάποιες ομάδες μαζί.

Η κατάρρευση του κρατικού συστήματος στην Αφρική υπογραμμίστηκε και από το γεγονός, ότι σε μια χώρα, όπως η Σομαλία, δεν υπάρχει κυβέρνηση για περίπου επτά χρόνια. Αλλά, ακόμα και σ' αυτές τις χώρες που έχουν κυβερνήσεις, μπορεί κανείς συχνά να δει ότι οι αντάρτες ελέγχουν ουσιαστικά μέρη των χωρών αυτών. Έτσι, υπάρχει μια σοβαρή κρίση του κρατικού συστήματος στην Αφρική. Και αυτό είναι που την καθιστά μια μη σταθερή περιοχή.

Η προσπάθεια οικοδόμησης μιας φιλελεύθερης δημοκρατίας στην Αφρική, δεν είναι, επίσης, επιτυχής. Η φιλελεύθερη δημοκρατία είναι κάτι ξένο στην Αφρική. Κι ακόμα, η όλη ιδέα των εκλογών, η ιδέα της κυβέρνησης και της αντιπολίτευσης. Αυτά τα πράγματα δεν είναι συμβατά με την κουλτούρα μας, επειδή, όταν εκλέγεις κάποιον, το μόνο θέμα στο οποίο το εκλογικό σώμα έρχεται σε επαφή με τους με τους αντιπροσώπους του είναι μόνο το θέμα της εκλογής τους.

Για τα επόμενα 4 ή 5 χρόνια οι αντιπρόσωποι μπορούν να κάνουν ό,τι θέλουν και ο κόσμος δεν έχει το δικαίωμα να τους καταργήσει, ή να τους ανακαλέσει.

Αυτό δεν είναι το μοναδικό στην Αφρική...

Ναι, αλλά, τουλάχιστον στη Δύση, μπορείς να τον ανακαλέσεις. Βλέπεις, η πολιτική διαδικασία στην Αφρική είναι πολύ περισσότερο υπονομευόμενη από τον παράγοντα της μαζικής εξαντλητικής φτώχειας.

Θα σου πω κάτι. Στην Αφρική, εάν γίνονταν εκλογές και ερχόταν κάποιος με ένα σακούλι γεμάτο χρήματα και τα ξόδευε από εδώ και από εκεί, ο κόσμος αυτόν θα ψήφιζε. Δεν μπορεί να γίνει εδώ (στη Δύση) - είμαι σίγουρος γι' αυτό -, αλλά αυτό γίνεται στη Νιγηρία. Αυτοί οι

πολιτικοί ξέρουν πολύ καλά, ότι ο κόσμος είναι πεινασμένος και ενεργούν ανάλογα, λέγοντας « δεν πειράζει, ό,τι κάνω το κάνω σαν μια υποχρέωση στο να κάνω χρήματα και έτσι μπορώ να εξαγοράσω όσους περισσότερους ψήφους μπορώ».

Τον Σεπτέμβρη του 1998 υπήρξε μια εκλογική απογραφή στη Νιγηρία και, υποτίθεται ότι ήμασταν 50-55 εκατομμύρια ψηφοφόροι, ενώ η εκλογική επιτροπή δημοσίευσε 60 εκατομμύρια κάρτες. Αλλά ο περισσότερος κόσμος δεν ήταν δυνατό να απογραφεί, επειδή οι πολιτικοί, προφανώς, εξαγόρασαν όλες τις κάρτες. Αυτό είναι ένδειξη για το τι συμβαίνει στη Νιγηρία. Τα περιφερειακά γραφεία είχαν τόσο μεγάλη θέληση να πουλήσουν, επειδή αυτό μπορεί να ήταν η τελευταία επαφή τους με τους πολιτικούς, κι έτσι όσους έπεισαν το έκαναν για να αγοράσουν αυτές τις κάρτες. Αυτό αποτελεί ένα ειδικό πρόβλημα.

Στη Νιγηρία σήμερα γίνεται μια προσπάθεια εκ μέρους του στρατιωτικού καθεστώτος να μεταβιβαστεί η εξουσία στους πολιτικούς, αρχίζοντας με τις εκλογές τον Δεκέμβρη (σ.τ.μ. το 1998). Άσχετα από το αποτέλεσμα των εκλογών αυτών, νομίζω ότι το κρίσιμο πρόβλημα στη Νιγηρία σήμερα είναι το οικονομικό, η φτώχεια που μαστίζει τον κόσμο, η ανικανότητα των περισσότερων οικογενειών να έχουν τρία γεύματα την ημέρα, κι αυτό συμβαίνει παντού στη Νιγηρία. Η λαϊκή εξέγερση σε διαφορετικά μέρη της χώρας, όπου ο λαός παίρνει τα όπλα ενάντια στην κυβέρνηση και ειδικά στις πετρελαιοπαραγωγικές περιοχές.

Έχουμε τις πετρελαιοπαραγωγικές περιοχές στο νότιο τμήμα της χώρας, οι οποίες παράγουν το 90% του εισοδήματος των εξωτερικών μας συναλλαγών, αλλά τα τελευταία 6-7 χρόνια ή και περισσότερο, υπάρχει μια ένταση στις περιοχές αυτές, εξ αιτίας της δίκης και δολοφονίας του Κεν Σάρο Ουίβα, το 1993, ο οποίος προσπάθησε να οργανώσει τον λαό του ενάντια στη Shell, την κυβέρνηση και τις εταιρίες πετρελαίου. Ακόμα, με τη δολοφονία του Κεν Σάρο Ουίβα και των συντρόφων του, η ένταση στην περιοχή εντείνεται όλο και περισσότερο, επειδή οι εταιρίες πετρελαίου έχουν καταληστεύσει το τοπικό περιβάλλον. Η περιοχή αυτή έχει ένα αρκετά δύσκολο έδαφος και μιλάμε για πολλαπλασιασμό των νησίδων ελώδους βλάστησης. Οι δραστηριότητες των εταιριών πετρελαίου έχουν μόνο καταστήσει χειρότερη την κατάσταση. Έχουν εξαφανίσει σχεδόν την αγροτική και αλιευτική δραστηριότητα, έτσι που ο κόσμος, έχει χάσει εντελώς το ενδιαφέρον του και το νόημα της ζωής. Αυτοί που πήγαν στο σχολείο δεν μπορούν να βρουν εργασία και, στο μεταξύ, οι εταιρίες πετρελαίου και η νιγηριανή κυβέρνηση κερδίζουν εκατομμύρια δολάρια από την περιοχή αυτή.

Κι έτσι ο κόσμος κλείνει τους σταθμούς παραγωγής πετρελαίου, κρατά ομήρους το προσωπικό τους, και η κυβέρνηση αντιδρά με το να αυξάνει τα μέτρα ασφαλείας στην περιοχή. Αρκετός κόσμος σκοτώθηκε και, επίσης, αρκετός κόσμος έχει τραυματιστεί σε τέτοιες ενέργειες. Οι πιο πολλοί απ' αυτούς που σκοτώθηκαν δεν ακούσαμε να γνώριζαν ότι το έδαφος της περιοχής ήταν τέτοιο που δεν μπορείς να το διαβείς, ή, μερικές φορές, μπορείς να το διαβείς, αλλά μόνο με βάρκες, ή άλλα σκάφη.

Έτσι, λοιπόν, η κρίση στις πετρελαιοπαραγωγικές περιοχές υπογραμμίζει την πολιτική και οικονομική κρίση ολόκληρης της χώρας.

Έχουμε μια κατάσταση μέσω της οποίας προμηθεύουν το 90% των πηγών τη Νιγηρίας, αλλά τα χρήματα αυτά δεν διατίθενται για την ανάπτυξη της περιοχής αυτής. Δεν διατίθενται για την ανέγερση σχολείων, ή νοσοκομείων εκεί. Έχουμε να κάνουμε με μια ιδιάζουσα κατάσταση στη Νιγηρία, έχοντας μια αρκετά συγκεντροποιημένη κυβέρνηση.

Συνήθως, η δική μας θέση περί ομοσπονδιοποίησης είναι ότι πρέπει να υπάρχει καταμερισμός της εξουσίας και υπευθυνότητα ανάμεσα στο κέντρο και τις κοινότητες, αλλά η αντιστροφή αυτού είναι η αλήθεια στη Νιγηρία. Υπάρχει μια υψηλή συγκεντροποίηση της εξουσίας στο κέντρο. Ο λαός στους δρόμους πολύ δύσκολα μπορεί να έρθει σε επαφή με το

κέντρο. Έρχονται σε επαφή με την κυβέρνηση μόνο στο επίπεδο συμβουλίων και πολιτειών και τα τοπικά συμβούλια δεν δίνουν αρκετά για να πληρώνουν τους μισθούς. Έτσι, έχουμε αρκετές πολιτείες που καθυστερούν τους μισθούς. Εάν δεν πληρώνουν τους μισθούς, τότε πώς περιμένουν να αυξήσουν τα χρήματα που είναι απαραίτητα για να μπουν μπροστά τα μεγάλα σχέδια και η ανάπτυξη της υποδομής της περιοχής;

Έτσι, έχουμε μια ιδιάζουσα περίπτωση στη αυτο-αποκαλούμενη ομοσπονδιοποίηση τη Νιγηρίας. Υπάρχει αρκετή συγκεντροποίηση των εξουσιών στο κέντρο και λίγη, ή καθόλου, στις πολιτείες. Κι αυτό γίνεται ακόμα χειρότερο από το γεγονός ότι το στρατιωτικό καθεστώς ελέγχει την κυβέρνηση της χώρας. Η δομή του στρατού είναι, φυσικά, ιεραρχική και συγκεντρωτική, είναι μια διατακτική δομή. Και δεν καταμερίζει ίσα τις διάφορες υπευθυνότητες. Έτσι, το γεγονός, ότι ο στρατιωτικός νόμος χειροτερεύει την κατάσταση, για αυτό μας κλέβει την ομοσπονδιοποίηση ακόμα και αυτό το ελάχιστο δημοκρατικό της περιεχόμενο, που, συνήθως, είναι ένα μέρος της. Και πρέπει να υπενθυμίσω ξανά ότι στη Νιγηρία, πάνω απ' όλα, δεν είναι ο εθνικός στρατός, είναι ο περιφερειακός, δηλαδή ένα μέρος της χώρας κυριαρχεί πάνω στο στρατό, κι έτσι όλα αυτά τα χρόνια που ο στρατός βρίσκεται στην εξουσία, είναι σαν να είναι ένα μέρος της χώρας που κυριαρχεί σε όλη την υπόλοιπη.

Αυτές είναι απτές αντιθέσεις της απολυταρχικής κατάστασης στη Νιγηρία σήμερα. Έχουμε μια κατάσταση μέσω της οποίας ένα τμήμα παράγει το εισόδημα και ένα άλλο τμήμα κυριαρχεί ξεκάθαρα στο στρατιωτικό καθεστώς και χρησιμοποιεί την καταπιεστική δομή του στρατιωτικού καθεστώτος για να συντηρήσει την κρατική εξουσία.

Και ίσως ρωτήσεις τι είναι αυτό που κάνει το στρατιωτικό καθεστώς με όλα αυτά τα χρήματα που έρχονται από το πετρέλαιο. Στην παρούσα φάση η νιγηριανή κυβέρνηση οικοδομεί μια νέα ομοσπονδιακή πρωτεύουσα, και διάφορα άλλα έργα βιτρίνας. Στρατιωτικά εργοστάσια, εργοστάσια χάρτου, ξενοδοχεία, μεγαλειώδη σχέδια που δεν προσθέτουν τίποτα στη ζωή του λαού. Η κυβέρνηση προτιμά αυτού του είδους τα σχέδια, επειδή συνάπτει συμβόλαια αρκετών χρημάτων. Επιδικάζονται τα συμβόλαια και τα χρήματα μοιράζονται μεταξύ τους.

Έτσι, λοιπόν, το κρίσιμο πρόβλημα σήμερα είναι πώς να μεταβιβαστεί η εξουσία, πώς να φτιαχτούν περιοχές και οι πολιτείες να καταστούν αυτόνομες, σε ένα βαθμό, ώστε να μπορούν να ελέγχουν τις πηγές τους και να τις χρησιμοποιούν για την ανάπτυξή τους, ικανοποιώντας τις τοπικές ανάγκες.

Κατά τρόπο τυχαίο, η κυβέρνηση βρίσκεται σε μια συμμαχία με τις πολυεθνικές πετρελαίου, όπως Mobil, Shell και Chevron. Και ειδικά η Shell, της οποίας η διαχείριση αντιπροσωπεύει τη μισή σχεδόν παραγωγή πετρελαίου της χώρας. Η κυβέρνηση βρίσκεται στην ίδια συμμαχία με αυτές τις εταιρίες. Δεν είναι πλέον μυστικό, ότι η Shell αγοράζει, ακόμα, όπλα για το στρατιωτικό καθεστώς της χώρας και την αστυνομία. Επίσης, έχει τη δική της αστυνομία, που φρουρεί τις εγκαταστάσεις της. Οι σχέσεις εταιριών και κυβέρνησης είναι τόσο δυνατές, που όταν οι στρατηγοί και οι διάφοροι κυβερνητικοί συνταξιοδοτηθούν, θα γίνουν διευθυντές των εταιριών αυτών.

Ποιος είναι ο στόχος σας όσον αφορά το είδος της κοινωνικής οργάνωσης που θέλετε να οικοδομήσετε;

Θέλουμε αυτόνομες κοινότητες, αυτοδιευθυνόμενες και αυτάρκειες, να διευθύνουν τις υποθέσεις τους με την όσο γίνεται μικρότερη παρέμβαση από τις διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες. Αυτή είναι μια προσέγγιση του συστήματος των αφρικανικών χωριών, που ήταν σε εξέλιξη πριν τον αποικισμό. Το αφρικανικό αυτό σύστημα, έχει μερικά χωριά, μικρά και μεγάλα. Τα χωριά αυτά είναι αυτόνομα και ανεξάρτητα και στηρίζονται στις δικές τους

δυνάμεις να αποφασίσουν τι θα παράγουν, πότε, πώς και πόσο θα διανέμουν, και η διαδικασία λήψης αποφάσεων ήταν τέτοια που δεν επέτρεπε σε κάποιον μεμονωμένο να κυριαρχήσει σε βάρος των άλλων. Δηλαδή, η διαδικασία λήψης των αποφάσεων στηριζόταν στη σύμφωνη γνώμη. Δεν υπήρχαν κατακόρυφες δομήσεις.

Μοχθούμε, λοιπόν, να εργαστούμε πάνω στη σχέση ανάμεσα στον αναρχισμό και στο σύστημα χωριών της Αφρικής, επειδή, ως επί το πλείστον, το σύστημα αυτό δημοκρατικό και αυτόνομο και αυτοί μετέφεραν τα αγαθά. Ξέρεις, το κρατικό σύστημα στην Αφρική σήμερα έχει αποτύχει στον τομέα αυτόν, στη μεταφορά των αγαθών. Αντίθετα, έχει καταστεί ένα όργανο καταστολής και άρνησης της ελευθερίας των ατόμων και των ομάδων, έτσι που η έμφασή μας δίνεται πάνω στις βασικές αρχές οργάνωση της κοινωνίας, και πιστεύουμε ότι μια προσπάθεια έχει ήδη γίνει στο παρελθόν από την κυβέρνηση της Τανζανίας, να δημιουργήσει αυτά τα αφρικανικά παραδοσιακά συστήματα σε αυτό που αποκαλούν χωριά Ujamaa, όταν τα χωριά αυτά προσκαλέστηκαν να καλλιεργήσουν από κοινού και να μοιραστούν την παραγωγή ίσα. Φυσικά, η κυβέρνηση προσπάθησε να κάνει ό,τι κάνει με την ίδια πάντα διαφθορά και γραφειοκρατία, κάτι που ήταν ο βασικότερος παράγοντας κατάρρευσης του συστήματος Ujamaa.

Αλλά πιστεύουμε ότι, εάν η κυβέρνηση μετακινηθεί από αυτή τη διαδικασία, είναι βέβαιο πως το σύστημα θα δουλέψει. Ακόμα και σήμερα έχουμε παραδείγματα στις βόρειες αστακές περιοχές, όπου το μεγαλύτερο μέρος της ζωής κυριαρχείται ακόμα από τις αξίες αυτού του συστήματος χωριών.

Έχουμε, επίσης, τη διευρυμένη οικογένεια. Εάν κάποιος, για παράδειγμα, πηγαίνει στο σχολείο και τα δίδακτρα δεν μπορούν να πληρωθούν μόνο από τους γονείς του, τότε θείοι, ξαδέλφια και άλλοι συγγενείς συνεισφέρουν κατά κάποιο τρόπο ή άλλο. Έτσι, λοιπόν, πιστεύουμε ότι αυτό είναι ένα πρακτικό εναλλακτικό σύστημα, που είναι περισσότερο αποτελεσματικό από το κρατικό και ανταποκρίνεται περισσότερο στις ανάγκες του κόσμου.

Θα μπορούσε η εργασία αυτή να εφαρμοστεί στις αστακές περιοχές, επίσης;

Ναι, στις αστακές περιοχές ακριβώς, ακόμα βρίσκεις στοιχεία αυτού του συστήματος χωριών, αλλά, φυσικά, η αστακή δόμηση έχει τη δική της λογική. Όταν ο κόσμος μετακινείται σε αστακές περιοχές όπου, δηλαδή, η ζωή του κυβερνάται από καπιταλιστικές αρχές, αλλά εκεί υπάρχουν, φυσικά, άλλες όψεις της ζωής. Όταν ο κόσμος σε μια πόλη χάσει την εργασία του, τότε βασίζεται ακόμα σ' αυτή τη διευρυμένη οικογένεια για να καλύψει τις ανάγκες του, για μια περίοδο που δεν εργάζεται. Σε μια κατάσταση στην οποία δεν πληρώνονται για περίπου έξι μήνες, αυτό που τους υποστηρίζει βασικά είναι η διευρυμένη οικογένεια. Μπορεί να το δεις αυτό ακόμα και στις αστακές περιοχές, όπου γίνονται ακόμα συνελεύσεις πόλεων, συνελεύσεις χωριών, που είναι ένας τρόπος να διατηρείται η επαφή με το χωριό.

Δεν μπορείς να προσποιηθείς για ένα πράγμα. Ότι αυτές οι αστακές περιοχές κυριαρχούνται ολοκληρωτικά από αυτές τις αρχές, αλλά θα μπορούσε να επανέλθει μια τέτοια κατάσταση. Έχουμε δει στις αστακές περιοχές πρακτικές εκδηλώσεις του συστήματος χωριών. Εάν εργάζεσαι σε ένα εργοστάσιο, εάν εργάζεσαι ως δημόσιος υπάλληλος στη Νιγηρία, βλέπουμε συχνά κάθε μήνα κόσμο να συνεισφέρει σε ένα κοινό ταμείο. Κάθε μήνα τα χρήματα αυτού του ταμείου πηγαίνουν σε κάποιους, δίνοντάς τους ένα μερίδιο των χρημάτων για να εκπληρώσουν κάποιες ανάγκες τους. Και τον επόμενο μήνα ένα ή δύο διαφορετικά άτομα θα απολαύσουν τα αγαθά αυτού του ταμείου. Κι αυτό συνεχίζεται. Είναι ένα εθελοντικό πράγμα και συνεχίζεται. Και επειδή η κυβέρνηση δεν αναμειγνύεται σ' αυτό, πάει πολύ καλά. Είναι ένας πρακτικός τρόπος επιβίωσης, σε μια περίοδο κατά την οποία είναι η δική σου σειρά να πάρεις τα χρήματα αυτά. Πάει καλά αυτό το σύστημα.

Όπου έχουμε ενώσεις χωριών, εάν θέλεις να εξασκήσεις μια θέλησή σου αρχίζεις με μια στρατολόγηση κόσμου που ζουν στο χωριό και κόσμου από το χωριό που ζει στην πόλη. Βρίσκεις ότι οι επίσημοι της κοινότητας του χωριού διαμοιράζουν αυτά τα χρήματα, τα οποία δεν αποτελούν ποτέ ζήτημα διαμαχών, είτε τα χρήματα πάνε σε ένα συγκεκριμένο σχέδιο, είτε όχι. Επειδή τα χρήματα δεν ξοδεύονται για το σχέδιο, το χωριό πάντα έχει έναν τρόπο να το εγκρίνει. Έτσι, έχουμε μια κατάσταση, όπου ο κόσμος έχει το δικό του τρόπο να διευθύνει τις δικές του υποθέσεις, αλλά όταν έρχεται η κυβέρνηση να ανακατευτεί, τότε επέρχεται μια διαφορετική κατάσταση. Επειδή η κυβέρνηση συνάπτει συμφωνίες, δεν υπάρχει τρόπος να μείνει αξιόπιστη. Αλλά εάν ο έλεγχος ανήκει στα χωριά, πάντα θα υπάρχει ένας τρόπος ώστε να μείνει ο κόσμος υπεύθυνος.

Επειδή το χωριό είναι ένα μέρος, όπου ο καθένας πηγαίνει και το άτομο που μένει στην πόλη συνεχίζει να έχει συγγενείς στο χωριό. Και το σύστημα των χωριών είναι τέτοιο που θα μπορούσε να φέρει το όνομά τους σε κακή υπόληψη. Υπάρχουν πρακτικά παραδείγματα απ' όλα αυτά. Το σύστημα έχει δουλέψει για μας πολύ καλά. Πιστεύω, ότι εάν ο κόσμος αφεθεί να κάνει πράγματα μόνος του το σύστημα θα συνεχίσει να αυτοαναπαράγεται και να αυτοανανεώνεται.

Υπάρχει στη Δύση μια τάση που βλέπει κάθε κρίση στην Αφρική ως εθνική κρίση ανάμεσα σε φυλές, όσον αφορά το χαρακτήρα της κρίσης. Αλλά, ενώ μερικά απ' αυτά τα πράγματα πιθανόν να έχουν φυλετικά ή εθνικά χαρακτηριστικά, το περισσότερο ουσιώδες στις κρίσεις αυτές είναι το οικονομικό.

Βλέπετε, ο περισσότερος κόσμος δεν τα πιστεύει αυτά, αλλά είναι αλήθεια. Η φυλή στην Αφρική ήταν παρά πολύ καλά εγκαθιδρυμένη μετά από το αποικιακό κράτος. Πριν τον ερχομό της αποικιοκρατίας υπήρχαν, φυσικά, ομάδες στην Αφρική, αλλά οι περισσότερες απ' αυτές ήταν οργανωμένες σε βάση χωριών. Χωριό Α εδώ, χωριό Β εκεί... Είναι πιθανόν αυτά τα χωριά να μιλούν και την ίδια γλώσσα. Αλλά το χωριό Γ ήταν αυτόνομο και ανεξάρτητο από τα άλλα. Έτσι δεν αισθάνεται καμία αίσθηση να προσδεθεί με τα άλλα χωριά,, ακόμα κι αν μιλούν την ίδια γλώσσα.

Με τον ερχομό, όμως, της αποικιοκρατίας, και την επιβολή της καπιταλιστικής οικονομίας, με το σπάσιμο των δεσμών με την τοπική κοινότητα, όλες αυτές οι ομάδες αρχίζουν να συνεννοούνται, επειδή είχαμε μια κατάσταση, όπου κάθε κοινωνική ομάδα μέσα στο κράτος ήταν σε άμεσο ανταγωνισμό με κάθε άλλη. Το καλύτερο που είχες να κάνεις ήταν να ανταγωνιστείς με τους άλλους. Έτσι, ήταν το καπιταλιστικό σύστημα και η αποικιοκρατία που οδήγησαν στη συνάθροιση όλων αυτών των ομάδων σ' αυτό που τώρα έχουμε και ξέρουμε ως φυλές και εθνικές ομάδες.

Λέω ότι ακόμα κι αν αυτά τα χωριά υπήρχαν με ομοιότητες πριν την αποικιοκρατία, αυτό δεν ήταν συνειδητό, μέχρι που ήρθε το αποικιακό κράτος και άρχισε να οργανώνει την οικονομία με τέτοιο τρόπο που τώρα συνειδητοποιούμε ότι έπρεπε να συμμαχήσουμε με άλλους που μιλούσαν την ίδια γλώσσα, στην κατεύθυνση να κερδίσουμε παραχωρήσεις, ή να καταστούμε ικανοί να συμπληρώσουμε με τις άλλες ομάδες την κοινωνία. Έτσι, όταν ακούμε για το τι συμβαίνει κάθε φορά στην Αφρική, πάντα ακούμε για κρίση μεταξύ φυλών, παρά μια κρίση ανάμεσα στις τοπικές οικονομίες.

Στην Αφρική σήμερα, το κρίσιμο ζήτημα είναι αυτό που ονομάζουμε εθνικό ζήτημα, δηλαδή, οι σχέσεις ανάμεσα στις ποικίλες κοινωνικές και εθνικές ομάδες στη χώρα, από τη μια, και την κυβέρνηση, επίσης, ως τη σχέση ανάμεσα στις εθνικές ομάδες, από την άλλη. Η κυβέρνηση στην Αφρική έχει αποδειχθεί ότι δεν είναι ικανή να διευθετήσει αυτές τις συγκρούσεις. Δεν είναι αμερόληπτος διαιτητής, αλλά, μάλλον, ένα όχημα ελέγχου της κοινωνίας από μία μόνη ομάδα. Είναι κυρίως, ανίκανη να ικανοποιήσει τις βασικές ανάγκες της κοινωνίας, κάτι που αποτελεί παράγοντα ατελείωτης αστάθειας και κρίσεων.

Εάν κατάλαβα καλά, έχετε ως πρώτιστο καθήκον να δημιουργήσετε κάποιες παραδόσεις - ό,τι θα μπορούσε να αποδοθεί κοινά ως κομμουνιστικό όραμα - η συνδικαλιστική προσέγγιση έχει μια τάση στο να δώσει έμφαση στο χώρο εργασίας και θαυμάζω αυτή την προσέγγιση, που αποτελεί μια ανταπόκριση στις ειδικότερες καταστάσεις της Νιγηρίας...

Οι ειδικές συνθήκες στη Νιγηρία καθιστούν αυτή μας τη στρατηγική πρωταρχική, με την έννοια ότι το χωριό χρησιμοποιείται συνήθως και ως χώρος εργασίας. Δεν έχουμε κατασκευαστικές βιομηχανικές εγκαταστάσεις στη Νιγηρία. Ακόμα και με την άντληση πετρελαίου, βλέπουμε ότι το 80% του πληθυσμού ασχολείται με τη γεωργία. Και το λέω ξανά, ότι δεν έχουμε μεγάλες φάρμες. Υπάρχουν φάρμες αλλά αυτές κατέχονται από οικογένειες. Το είδος της φάρμας που υπάρχει στη Νιγηρία είναι συντηρητικό. Έτσι, οι ιδιορρυθμίες της κατάστασης στη Νιγηρία κάνουν πρωταρχικό για μας, εξ αιτίας των χώρων εργασίας, το εργοστάσιο, τις βιομηχανικές οργανώσεις, τις περισσότερες βιομηχανικές οργανώσεις που είναι μικρής κλίμακας, έχουν κλείσει. Και οι βιομηχανίες που υπάρχουν εδώ είναι τμήματα πολυεθνικών. Στη σημερινή Νιγηρία, ο κόσμος που εργάζεται στις πολυεθνικές είναι προνομιούχος και δεν έχει όρεξη για εργατικούς αγώνες, λι έτσι αυτό φέρνει τη δική μας έμφαση στο μοντέλο του χωριού.

Αυτοί που εργάζονται στις εγκαταστάσεις πετρελαίων είναι εξαίρεση. Υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα παραγωγής πετρελαίου. Έχουμε το κατώτερο προσωπικό, που εκτελεί τις διάφορες εργασίες στις εγκαταστάσεις και εργάζεται σε συνθήκες πολύ πρωτόγονες. Εκτίθενται σε κάθε κίνδυνο τραυματισμού, επειδή οι μεγάλες εταιρίες πετρελαίου δεν ενδιαφέρονται γι' αυτούς. Έτσι, δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός, ότι στη Νιγηρία ένα από τα πιο μαχητικά εργατικά συνδικάτα είναι αυτό των εργατών πετρελαίου. Το 1993 κατά τη διάρκεια της κρίσης ήταν αρκετά ενεργοί στο να προκαλούν τραύματα στην οικονομία, στο να προσπαθούν να γονατίσουν την κυβέρνηση. Έτσι, οι εργάτες πετρελαίων είναι αρκετά μαχητικοί.

Τι ήταν αυτό που έφερε την Awareness League στην IWA;

Η IWA είναι μια διεθνής αναρχική οργάνωση, και γι' αυτό κάναμε αίτηση. Η Γενική Γραμματεία της ήρθε το 1994 στη Νιγηρία, για να εκτιμήσει τη δουλειά μας. Πιστεύω, ότι εντυπωσιάστηκε με όσα προσπαθούσαμε να κάνουμε, δηλαδή ότι δρούσαμε σε ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες με τις δυνάμεις ασφαλείας. Σε μια από τις συνελεύσεις μας, μας επιτέθηκαν και είχαμε και συλλήψεις. Ήμασταν, όμως, ικανοί να το ξεπεράσουμε και η αλληλεγγύη που επιδείχθηκε από τα μέλη μας στο πώς αντιμετωπίσαμε το ζήτημα αυτό ήταν κάτι που, πραγματικά, εντυπωσίασε την IWA. Δύο χρόνια αργότερα γίναμε μέλη της IWA.

Πώς επιτεύχθηκε αυτό;

Μας είχε επιδειχθεί ένα είδος κατανόησης και ανταλλαγής ιδεών με άλλες συνδεδεμένες οργανώσεις με τη διεθνή απ' όλο τον κόσμο. Ανταλλάξαμε ιδέες, πληροφορίες και μας δόθηκε επίσης και βοήθεια. Η IWA έκανε μια εκστρατεία για την αγορά από μας ενός κομπιούτερ. Είχαμε μεν σκεφθεί ότι θα μπορούσαμε να έχουμε ένα email, αλλά το να αποκτήσουμε ένα τηλέφωνο ήταν, επίσης, μια δύσκολη υπόθεση. Ελπίζουμε, ότι με το καιρό θα μπορέσουμε να αποκτήσουμε ένα τηλέφωνο, καθώς και μια ηλεκτρονική επαφή με όλες τις ομάδες και την IWA.

Δεν θέλουμε να είμαστε δογματικοί σε ό,τι προσπαθούμε να κάνουμε. Πιστεύουμε ότι υπάρχει ανάγκη συνεργασίας ανάμεσα στις εργατικές ενώσεις από όλο τον κόσμο, όλες αυτές τις οργανώσεις που αντιτίθενται στον καπιταλισμό, που είναι αντιεξουσιαστικές και αντιτίθενται στο κρατικό σύστημα. Αυτό θα πρέπει να αποτελέσει κοινό πεδίο, αντί να

διαχωριζόμαστε σε θέματα ιδεολογίας και δόγματα, που δεν φαίνεται να εξυπηρετούν την υπόθεση της εργατικής τάξης. Αυτή είναι και η θέση μας.

**Από την αγγλόφωνη σελίδα του δικτυακού τόπου African Anarchism.*

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟ «DIRECT ACTION»

Συνέντευξη στο «Direct Action», περιοδικό της αναρχοσυνδικαλιστικής Solidarity Federation, αγγλικού τμήματος της Διεθνούς Ένωσης Εργαζομένων - IWA - No 18 (Άνοιξη 2001).

Ερ.: Βρισκόμαστε εδώ με τους Sam και Igarriwery από την Awareness League (A.L.) της Νιγηρίας. Αρχίζοντας από τον δεύτερο, μπορείς να μας πεις γι' αυτό το ραδιοφωνικό πρόγραμμα που έχετε εδώ στο Afikro και πώς η A.L. αναμείχθηκε σ' αυτό;

Απ.: Ο ραδιοφωνικός σταθμός δημιουργήθηκε όταν συνειδητοποιήσαμε, ότι εδώ, στην τοπική μας κοινωνία ήμασταν αρκετοί που δεν είχαμε πρόσβαση στα λεγόμενα mainstream M.M.E. Ο κόσμος δεν ακούει και δεν υπάρχει τρόπος συμμετοχής στις καθημερινές μας δραστηριότητες. Σκεφτήκαμε, ότι εάν διαθέταμε έναν τοπικό ραδιοσταθμό, ο κόσμος, τουλάχιστον εδώ, θα έχει περισσότερη πληροφόρηση για τον έξω κόσμο.

Πώς εσύ αναμείχθηκες, αρχικά, με την A.L.;

Ως φοιτητής Νομικής στο Πανεπιστήμιο Calabar και, αργότερα, στο πανεπιστήμιο του Λάγος. Γράψαμε στην IWA (σ.σ.: αναρχοσυνδικαλιστική διεθνής) και πριν τρία χρόνια κάποιος από εκεί μας πλήρωσαν τα εισιτήρια για μια επίσκεψη και έτσι ήρθαμε σε επαφή. Επίσης, αυτοί ήρθαν εδώ στο Afikro, στο Port Harcourt και στο Calabar. Η επίσκεψη αυτή αποτέλεσε κομβικό σημείο στη σχέση μας με το αναρχοσυνδικαλιστικό κίνημα.

Sam, πες μας εάν υπάρχει εδώ αρκετό ενδιαφέρον για την ιδέα να έχετε έναν τοπικό ραδιοσταθμό. Τι έχετε ακούσει για το πρόγραμμά σας;

Τα προγράμματα του σταθμού πρέπει να καταρτίζονται από την τοπική κοινότητα γι' αυτήν την ίδια, και υπάρχουν ένα σωρό διαφορετικές τοπικές ομάδες που έχουν, ήδη, δηλώσει το ενδιαφέρον τους. Οι ομάδες αυτές αποτελούνται από άντρες και γυναίκες και είναι από χορευτικές ομάδες, μέχρι μικρές αγροτικές συνεργατικές. Όλες αυτές θέλουν να έχουν το δικό τους πρόγραμμα. Το πρόγραμμα αυτό θα είναι πληροφοριακό και κατά ένα μέρος εκπαιδευτικό. Αλλά έρχεται και η ώρα της διασκέδασης, γιατί είμαστε αρκετά παραδοσιακός λαός. Έχουμε αρκετούς παραδοσιακούς χορευτές και μεταμφιεσμένους. Έχουμε, επίσης, αρκετά πολιτιστικά φεστιβάλ, με τα οποία θα μπορούσαμε να ασχοληθούμε, ως κύρια θέματα, στα προγράμματά μας. Θέλουμε, ακόμα, να συμπεριλάβουμε φολκλорικά και λαϊκά παραμύθια.

Η Α.Λ. έχει σε εθνικό επίπεδο 1000 περίπου μέλη. Πόσοι είναι δημόσιοι υπάλληλοι, δημοσιογράφοι, φοιτητές και καθηγητές;

Φαίνεται τώρα, ότι ο αριθμός των μελών μας είναι λίγο χαμηλός, επειδή ήταν δύσκολο το να ανήκεις στην ΑΛ. Ένα χρόνο, σχεδόν πριν δρούσαμε ως μια παράνομη οργάνωση. Ήταν πολύ δύσκολο να έχουμε κόσμο που θα μπορούσε ανοιχτά να πει «είμαι στην ΑΛ». Στα πανεπιστήμια ήταν πολύ πιο εύκολο, γιατί υπήρχαν τόσα πράγματα, για τα οποία έπρεπε να εξεγερθούν. Οι περισσότεροι δημοσιογράφοι συμπαθούν την ΑΛ και θα μπορούσαν κάποιες φορές να δημοσιεύσουν κάποια πράγματα για μας. Υπάρχει όμως και μια κατηγορία δημοσίων υπαλλήλων. Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής δικτατορίας, το Νιγηριανό Εργατικό Κογκρέσο, ήταν αρκετά δραστήριο ενάντια στη δικτατορία και ήταν αρκετά εύκολο να συνεργαστούμε με αυτό. Μερικές φορές, όταν γίνονταν απεργίες, βοηθούσαμε στην οργάνωσή τους.

Κατά ένα διαφορετικό τρόπο, το κοινοτικό ραδιόφωνο αντιπροσωπεύει ένα νέο τύπο ακτιβισμού, σύμφωνα με τον οποίο δεν διαμαρτύρεστε ενάντια στους κυβερνητικούς ραδιοσταθμούς, αλλά αρχίζετε τον δικό σας. Είναι σαν να αγνοείς σχεδόν ό,τι κάνει το κράτος και λέτε «μ πο ρ ο ύ μ ε ν α τ ο κ ά ν ο υ μ ε κ α λ ύ τ ε ρ α» .

Τα ΜΜΕ κατά τη διάρκεια της δικτατορίας -όχι τα ραδιόφωνα - ελέγχονταν ολοκληρωτικά από το κράτος και η πληροφόρηση ήταν υπό λογοκρισία. Σήμερα, στην αποκαλούμενη δημοκρατία μας είναι ακόμα το κράτος που ελέγχει το ραδιόφωνο, που χορηγεί την άδεια να κάνεις κάτι ανάλογο. Γι'αυτό, ακόμα ο ένας, ή οι δύο ιδιωτικοί σταθμοί που έχουμε στη χώρα τώρα, είναι αρκετά ελεγχόμενοι. Έτσι, λοιπόν, ό,τι έχουμε τώρα είναι ο κοινοτικά βασιμμένος ραδιοσταθμός μας που τείνει να αποτελέσει μια επανάσταση στον τομέα αυτόν.

Ο τρόπος με τον οποίο η ΑΛ άρχισε, ήταν ένα ακαδημαϊκό αποτέλεσμα της πτώσης του κομμουνισμού, γι' αυτό και ο κόσμος αναζητούσε μια άλλη «ιδεολογία», κάτι που θα μπορούσε ίσως να εξηγήσει τον τρόπο με τον οποίο εργάζεται ο κόσμος κατά έναν πιο περιεκτικό τρόπο απ' ό,τι ο εργαζόταν ο κομμουνισμός. Μπορείς να μας εξηγήσεις αυτή τη διαδικασία;

Λοιπόν, είναι αλήθεια, ότι, βασικά, οι πιο πολλοί από μας γίναμε αναρχικοί ενόσω ήμασταν σοσιαλιστές ή μαρξιστές, στις αρχές της ΑΛ. Στα νιγηριανά πανεπιστήμια δεν θα ακούσεις αρκετά για αναρχισμό κι έτσι οι περισσότεροι γίνονται σοσιαλιστές ή κομμουνιστές. Και όπως ακριβώς, πολύ σωστά, σημειώσες, μερικοί από μας είδαμε τον σοσιαλισμό να είναι καταδικασμένος. Και δεν μπορούν να εξηγηθούν αλλιώς οι αντιθέσεις γύρω μας. Είδαμε ότι και ο καπιταλισμός και ο σοσιαλισμός είναι εξουσιαστικοί. Ότι και οι δύο μιλούσαν για το κράτος σαν να ήταν το κέντρο οποιουδήποτε κι έτσι άρχισε η ΑΛ.

Μελετώντας τις νοοτροπίες που αναπτύχθηκαν όλα αυτά τα χρόνια της στρατιωτικού νόμου, ένα παράδειγμα ίσως μπορεί να είναι τα ποικίλα μπλόκα κατά μήκος των δρόμων από την αστυνομία που για να τα περάσεις έπρεπε ή πρέπει να δωροδοκήσεις. Είναι ένα παράδειγμα αυτό της σημερινής εποχής;

Το περισσότερο σημαντικό πράγμα, κατά την άποψή μου, είναι μια διαπεραστική σκηνή φόβου ανάμεσα στον κόσμο. Ο κόσμος είναι προσεκτικός, φοβούμενος μια μελλοντική πιθανότητα μιας νέας στρατιωτικής παρέμβασης στην πολιτική ζωή. Εξαιτίας αυτού, συμπεριφερόμαστε ακόμα σαν να είμαστε κάτω από στρατιωτικό νόμο. Ο κόσμος δεν εκφράζει στάσεις ελευθερίας. Δεν αισθάνονται ελεύθεροι να μιλήσουν για συγκεκριμένα

πράγματα, από τον φόβο ότι οι στρατιωτικοί ίσως ξανάρθουν. Πρόσφατα, ένας γερουσιαστής παύτηκε επειδή άσκησε κριτική στον πρόεδρο. Υπήρξε τόσος πολύς φόβος, και ο γερουσιαστής αυτός κάλεσε τον στρατό να επιστρέψει στην εξουσία, ενώ οι κατήγοροί του έλεγαν ότι ο Obasanjo (σ.σ. ο Νιγηριανός πρόεδρος) δεν ήταν διαφορετικός από κάθε άλλο δικτάτορα.

Έτσι, θα δεις ακόμα ανθρώπους που δεν είναι σίγουροι για τη σταθερότητα της δημοκρατία που έχουμε τώρα. Ο φόβος είναι γενικά κάτι που άρχισε με το στρατιωτικό καθεστώς. Ο κόσμος δεν είναι ακόμα σίγουρος για τα δικαιώματα που πρέπει να απολαμβάνει. Υπάρχουν τόσα άλλα παραδείγματα (κληρονομιά της δικτατορίας). Το κράτος είναι ακόμα αρκετά τοποθετημένο ανάμεσα στις γραμμές του στρατού, ένα ενοποιημένο σύστημα διακυβέρνησης, μια διατακτική οικοδόμηση.

Εδώ αρχίζει μια δεύτερη συνέντευξη με τον Sam

Σαμ, εκ μέρους της AL, μπορείς να μας πεις κάποια πράγματα για την ανάπτυξή σας κατά τη διάρκεια των περασμένων χρόνων;

Επιτρέψτε μου να πω, ότι η AL έχει, ήδη, διανύσει έναν μακρύ δρόμο. Η AL γεννήθηκε κάτω από στρατιωτικό καθεστώς. Και με το τέλος αυτού του καθεστώτος, φαίνεται σαν να υπάρχει μια κάποια κούραση σε ένα μέρος της. Αυτό δεν αποτελεί κάτι το ιδιαίτερο για την AL. Οι περισσότερες μαζικές οργανώσεις υποφέρουν από την ίδια κούραση μετά από πολλά χρόνια αγώνα ενάντια στο στρατιωτικό καθεστώς. Η νέα δημοκρατική μεταβατική κατάσταση μας είχε παρουσιάσει, ήδη, τη δική της λογική και πραγματικότητα. Προσπαθούμε να αναζητήσουμε περισσότερο δημιουργικούς τρόπους για να κάνουμε κάποια πράγματα, όχι μόνο ταραχές και αγώνα. Θα μπορούσαμε να διοχετεύσουμε την ενέργειά μας και σε άλλα δημιουργικά πεδία. Ο κόσμος έχει αρχίσει να δείχνει ότι είναι μπουκωμένος, απογοητευμένος και αηδιασμένος από το όλο σύστημα, και αυτό είναι το επίπεδο στο οποίο, πραγματικά η AL πρέπει να διεκδικήσει την αληθινή της θέση ανάμεσα στους δυσαρεστημένους.

Μόλις σήμερα το πρωί γίναμε μάρτυρες οδοφραγμάτων από φλεγόμενα λάστιχα στους δρόμους, κατά τη διάρκεια της 24ωρης αυτής γενικής απεργίας, που καλέστηκε από το Νιγηριανό Εργατικό Κογκρέσο (NLC). Η κυβέρνηση προσπάθησε κατά μονόπλευρο τρόπο, να αυξήσει την τιμή των καυσίμων από 20 σε 30 ναίνα, 50% αύξηση κατά λίτρο. Τότε, μετά την εθνική οργή, αποφάσισαν να συμβιβαστούν υποθετικά, με το να κατεβάσουν στις 25 ναίνα την αύξηση αυτή. Μπορείς να σχολιάσεις αυτά τα γεγονότα;

Ό,τι είδαμε σήμερα το πρωί ήταν η εξωτερική εκδήλωση της απογοήτευσης, στην οποία οι περισσότεροι Νιγηριανοί έχουν παγιωθεί. Η πρόσφατη αύξηση της τιμής της γκαζολίνης και της κηροζίνης επέφερε σοβαρές επιπτώσεις σε αρκετούς Νιγηριανούς. Η απεργία ήταν μια πρακτική διαδήλωση αντίθεσης στις αυξήσεις αυτές εκ μέρους της πλειοψηφίας του λαού. Μετά από μακρά περίοδο στρατιωτικού νόμου, κανείς δεν ήθελε την παράτασή του. Αλλά μετά από ένα χρόνο στην εξουσία, αρκετοί έχουν αρχίσει να κοιτούν προς τα πίσω και να αναρωτιούνται «ήταν καλύτερη η ζωή μας ένα χρόνο πριν;». Πιστέψτε με, οι απαντήσεις είναι αρνητικές. Έτσι η δημοκρατία ήλθε με έναν σωρό υποσχέσεων, αλλά τι έχουν γίνει

αυτές; Η απεργία καλέστηκε από το NLC και ήταν μια ευκαιρία για την πλειοψηφία των Νιγηριανών να δείξουν την οργή τους ενάντια στην κυβέρνηση. Δεν αποτελεί τόσο μια υποστήριξη προς τη NLC, όσο μια ευκαιρία για τον κόσμο να διαδηλώσει την απογοήτευσή του για το φαύλο κύκλο της φτώχειας που χαρακτηρίζει την πλειοψηφία των Νιγηριανών σήμερα.

Θα μπορούσες να μας πεις κάτι για τον κατώτατο μισθό και την κυβερνητική πολιτική, σύμφωνα με την οποία δίνει με το ένα και παίρνει με το άλλο χέρι;

Η αύξηση της τιμής του πετρελαίου αποτελεί μια οπισθοχώρηση στις μέρες του στρατιωτικού καθεστώτος. Είναι ένας δείκτης του ότι έχουμε, ήδη, δει μεν το τέλος του στρατιωτικού καθεστώτος, αλλά δεν έχουμε δει ακόμα το τέλος των στρατιωτικών πρακτικών. Ακόμα βλέπουμε την ίδια τακτική απ' αυτή την κυβέρνηση, η οποία, υποτίθεται, ότι είναι μια δημοκρατική εκλεγμένη κυβέρνηση. Όλη η υπόθεση είναι ότι επιχειρείται να τραβηχτεί το χαλί κάτω απ' τα μάτια του απρόσεκτου και αμέριμνου λαού. Η κυβέρνηση λει: «Ναι, αλλά ο κατώτατος μισθός έχει αυξηθεί». Η αλήθεια είναι, όμως, ότι ο κατώτατος μισθός δεν έχει πάει πουθενά. Για την ακρίβεια, μειώθηκε επειδή κάποιος πρέπει να συγκρίνει τον κατώτατο μισθό με το σημερινό κόστος ζωής, την πώση της αγοραστικής αξίας της ναίνα (σ.σ. το νιγηριανό νόμισμα), στο τέλος του μήνα.

Πιστεύω ότι η NLC είναι αρκετά γραφειοκρατική με όλα τα χρήματα που εισπράττει. Πώς μπορεί να γίνει αληθινά αντιπολιτευτική;

Η NLC δεν είναι στην πραγματικότητα αντιπολιτευόμενο συνδικάτο. Τα τελευταία δέκα χρόνια πριν τη δικτατορία, η NLC ήταν, βασικά, νεκρή. Μόνο τον τελευταίο χρόνο αναδύθηκε από τη μονοτονία και άρχισε να παρουσιάζει την εικόνα ενός συνδικάτου που καθοδηγεί τους εργάτες. Κατά τη διάρκεια του στρατιωτικού καθεστώτος, η περισσότερο κυρίαρχη οργάνωση, από πλευράς κινητοποιήσεων, ήταν η JACON (Joint Action Democracy in Nigeria), ακόμα και όταν εξαπολύθηκε τρομοκρατία από το καθεστώς σε βάρος της. Η JACON ληταν μια ομοσπονδία, μια άθροιση διαφορετικών μαζικών οργανώσεων, ομάδων για τη δημοκρατία, καθηγητών κ.ά.

Συμπεριλαμβανομένης και της Διεθνούς Αμνηστίας;

Φυσικά. Μια ομοσπονδία απ' όπου δημοσιογράφοι και διεθνείς οργανισμοί αντλούσαν τις πηγές τους. Το τι θα μπορούσε να συμβεί κατά τη διάρκεια μιας διαδήλωσης, μπορούσες να διαδηλώσεις με ένα πανό της ομάδας σου, επειδή ο καθένας είχε ενωθεί με τον άλλον στο ζήτημα της εκδίωξης της δικτατορίας. Και ήταν πολύ εύκολο για τον καθένα να ανήκει και να μιλά εκ μέρους της JACON. Πάντως, οι περισσότερες ομάδες που λειτουργούσαν κάτω από την ομπρέλα της JACON έχουν τώρα τραβήξει το δικό τους δρόμο. Η NLC βρήκε ξανά τη φωνή της. Ο τρόπος που λειτουργεί η οργάνωση αυτή τώρα έχει να κάνει περισσότερο ότι τείνουν να δεχθούν τις θέσεις της ομοσπονδιακής κυβέρνησης και βαδίζουν προς συμβιβασμούς. Τους αρέσει, όμως, να δίνουν την εντύπωση ότι αγωνίζονται για τα συμφέροντα των εργατών, αλλά δεν ενδιαφέρονται πραγματικά. Και μετά από όλα αυτά, μια συνέντευξη τύπου, όπου μίλησε ο πρόεδρος της NLC, έγινε στο χολ του Nikon Hilton Hotel, το πιο ακριβό ξενοδοχείο στη Νιγηρία. Θα μπορούσε να δώσει τη συνέντευξη αυτή στα γραφεία της NLC ή σε ένα από τα κέντρα τύπου. Και είναι σημαντικό το ότι διάλεξαν το Nikon Hilton. Ακόμα, σε διάφορες περιπτώσεις μοιράστηκε το ίδιο βήμα με τον πρόεδρο Obasanjo, την Πρωτομαγιά, απευθυνόμενος σε εργάτες, κάτι που το βρίσκω να αποτελεί αντίφαση.

Σχετικά με τις δύο απόψεις μέσα στην AL όσον αφορά την JACON και εάν η AL πρέπει, ή όχι, να παραμείνει μέλος της, θα μπορούσες να μας δώσεις μια μικρή περίληψη αυτών των δύο διαφορετικών επιχειρημάτων;

Από τη λήξη του στρατιωτικού καθεστώτος δύο τάσεις αναπτύχθηκαν μέσα στην AL. Η μια λέει ότι πρέπει να παραμείνουμε ενεργό μέλος της JACON, η οποία δημιουργήθηκε κάτω από το στρατιωτικό καθεστώς και ήταν μια οργάνωση-ομπρέλα ενάντια σ' αυτό. Η JACON ήταν μια αρκετά δυναμική οργάνωση καθοδηγούμενη από τον δικηγόρο του Λάγος, Chief Gani Koyiwe, ο οποίος ήταν υγιές ριζοσπαστικό άτομο. Στη λήξη του στρατιωτικού καθεστώτος, με το πέρασμα της εξουσίας στους πολιτικούς, υποστήριξε την άποψη ότι έπρεπε να αποχωρήσουμε από τη JACON και τις δραστηριότητές της, επειδή αυτές ήταν διαφορετικές από εκείνες που έπρεπε να ακολουθηθούν κάτω από μια πολιτική εξουσία. Ενώ ήμασταν κάτω από στρατιωτικό καθεστώς, η JACON ενδιαφερόταν για την πολιτικοποίηση του κόσμου. Τώρα, όμως, αρκετοί από την οργάνωση αυτή έγιναν μέλη πολιτικών κομμάτων και δραστηριοποιούνται σε αυτά. Αλλά μια άλλη σχολή σκέψης μέσα στην AL ήταν αυτή που έλεγε ότι πρέπει να παραμείνουμε στη JACON, επειδή βρισκόμαστε ακόμα σε μια μεταβατική περίοδο. Ακόμα και τώρα που τελείωσε η δικτατορία υπάρχει η ίδια άποψη. Οι υποστηρικτές της παραμονεύουν τη γωνία, περιμένοντας την ευκαιρία να χτυπήσουν και πιστεύουν ότι τώρα που έχουμε μεταβατική κυβέρνηση πρέπει να είμαστε μέλος της JACON για να κρατήσουμε την κυβέρνηση αυτή «στα δάχτυλα των ποδιών της». Και να παίξουμε το ίδιο παιχνίδι που έπαιξε η JACON κατά τη διάρκεια της δικτατορίας.

Η θρησκεία δεν αποτρέπει την προσοχή από την πολιτική οργάνωση με όλες αυτές τις προσευχές, τις τελετές κλπ;

Ναι, όπως είπα, με τις ορθόδοξες εκκλησίες δεν υπάρχει πρόβλημα. Αλλά με τους πεντηκοστιανούς υπάρχει μια μεγάλη αποστροφή, επειδή πηγαίνουν πάντα στην εκκλησία, συμμετέχοντας, ή οργανώνοντας το ένα, ή το άλλο πρόγραμμα. Και δεν μπορείς να συνδέσεις τον πεντηκοστιανό με κάθε μορφή ριζοσπαστικής πολιτικής.

Ένα άλλο ενδιαφέρον πράγμα στη Νιγηρία είναι η στρατιωτική κουλτούρα. Είπες πριν ότι εδώ στη Νιγηρία, ο στρατός συνδέεται στα μάτια του κόσμου με το εμπόριο μαριχουάνας και την ομοφυλοφιλία.

Ναι, η κουλτούρα μας είναι αρκετά μοναδική. Η κουλτούρα μας διατηρεί συγκεκριμένες πρακτικές, μία από τις οποίες είναι η ομοφυλοφιλία ή ο λεσβιασμός. Ακόμα όμως κι αν συμβαίνει, δεν είναι κάτι που συζητιέται ανοιχτά. Είναι κάτι που γίνεται κρυφά, επειδή ο γείτονάς σου αν το μάθει αυτό μπορεί να οδηγήσει σε εξοστρακισμό σου από την τοπική κοινότητα, σε απομόνωση από την υπόλοιπη κοινωνία. Αυτό γίνεται γιατί οι περισσότεροι Αφρικανοί βλέπουν την ομοφυλοφιλία ως αφύσικη.

Τι γίνεται με μια πιθανή μελλοντική νομιμοποίηση της μαριχουάνας; Είναι αρκετά επικρατούσα και διαδεδομένη;

Νομίζω ότι η χρήση μαριχουάνας θα παραμείνει παράνομη για τώρα, αλλά ο καθένας ξέρει ότι ο διπλανός του κάνει χρήση. Στα στρατόπεδα η μαριχουάνα είναι κοινή πρακτική. Ο καθένας έχει και κανείς δεν συλλαμβάνεται. Δεν μπορείς να απολύσεις ένα στρατιωτικό εξαιτίας μαριχουάνας, έτσι κατ' αυτό τον τρόπο δεν είναι παράνομη γι' αυτούς. Ακόμα ανώτεροι αξιωματικοί, μέχρι και στρατηγοί, αποκτούν και προμηθεύουν μαριχουάνα

στους στρατιώτες τους. Ξέρω ότι χρησιμοποιούν γι' αυτό χρήματα από τον στρατιωτικό προϋπολογισμό επίσης. Έτσι, λοιπόν, νομίζω ότι η κυβέρνηση θα κινηθεί περισσότερο προς τη νομιμοποίηση στο μέλλον. Στους δρόμους είναι πού εύκολο να βρεις. Οι περισσότεροι εμπορεύονται μαριχουάνα κι έτσι η χρήση της είναι διαδεδομένη.

Γίνεται αρκετή συζήτηση για τη δημοκρατία εδώ. Η χώρα γιόρτασε πρόσφατα μια αποκαλούμενη «Μέρα της Δημοκρατίας», ένα χρόνο ακριβώς μετά τις εκλογές που οδήγησαν από τη δικτατορία σε μια κυβέρνηση πολιτικών. Φαίνεται, πάντως, ότι η Νιγηρία, επιφανειακά τουλάχιστον, είναι μια αντιδημοκρατική χώρα. Ας πάρουμε ως παράδειγμα τον πρόεδρο Obasinjo, ο οποίος, μονόπλευρα και χωρίς καν να συμβουλευτεί τη βουλή, αποφάσισε αυτές τις αυξήσεις στις τιμές των καυσίμων, που οδήγησαν στη γενική αυτή απεργία. Η δραστηριότητα αυτή του προέδρου έγινε στα πλαίσια των εντολών του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η αυθαιρεσία και η περιφρόνηση των δημοκρατικών διαδικασιών δείχνουν συνολική έλλειψη ενδιαφέροντος για τον πληθυσμό...

Έχεις απόλυτο δίκιο. Η «δημοκρατία» που έχουμε έναν χρόνο τώρα, δεν έχει, στην πραγματικότητα, επιφέρει κάποια θεμελιώδη διαφορά, ενώ, αντίθετα, αποτελεί μια οικοδόμηση ενός συστήματος ελέγχου, ώστε να πεκταθεί ο κρατικός πλούτος. Τα περισσότερα απ' αυτά που έχουμε δει τον τελευταίο χρόνο είναι μόνο μια μεταλλαγή της στρατιωτικής δικτατορίας σε μια πολιτικού δικτατορία.

Θα μπορούσες να σχολιάσεις το θέμα της κρίσης του AIDS ανάμεσα σε συγκεκριμένες περιοχές και κοινότητες της Νιγηρίας; Έχουμε δει ότι υπάρχουν αρκετά ταμπλώ με προειδοποιήσεις ότι το AIDS είναι μια πραγματική αρρώστια...

Ναι. Δεν μπορούμε να φανταστούμε την κλίμακα και τον σκοπό της επιδημίας του AIDS στη Νιγηρία και σε άλλες χώρες της Υποσαχάρειας Αφρικής. Κατά έναν ενδιαφέροντα τρόπο, μέχρι δύο ή τρία χρόνια πριν κανείς δεν μιλούσε σοβαρά για το AIDS. Επειδή στην εφημερίδα που εργαζόμουν πριν, κάλυπτα τα σπορ, ήξερα κάποιον πολύ καλό τερματοφύλακα ο οποίος πληροφορήθηκε ότι πέθανε από AIDS. Οι γιατροί που τον παρακολουθούσαν, είπαν ότι πέθανε από αυτό, αλλά η οικογένειά του δεν το αποκάλυψε ποτέ. Και, φυσικά, κανείς από μας στην αρχή δεν το πίστευε, επειδή δεν είχαμε και τις αποδείξεις γι' αυτό. Έτσι, μέχρι τώρα, υπάρχει μια ενορχηστρωμένη εκστρατεία για το AIDS, στατιστικές, μετρήσεις για την απειλή στο γενικό πληθυσμό κ.λπ. Αλλά νομίζω ότι κάθε μέρα που περνά, η πραγματικότητα του AIDS αρχίζει να ανατέλλει για τον καθένα. Ταξίδεψα ως το Maidi και στο Osuro. Αυτές είναι δύο μεγάλες πόλεις στην επαρχία Beque στην κεντρική χώρα προς το βορρά. Εκεί έχουν μια τοπική κυβέρνηση, που ονομάζεται Ujuluku και η οποία λει ότι ένας στους πέντε πάσχει από AIDS. Μίλησα με τον επικεφαλής του τοπικού συμβουλίου και μου είπε ότι για ένα μεγάλο διάστημα έχει οργανωθεί αυτή η οργανωμένη συνωμοσία να μη μιλά κανείς για το AIDS. Αισθανόταν ότι ήταν η στιγμή να απομακρυνθεί από την επίσημη τοπική πολιτική, επειδή είδε τις αναλογίες με τις οποίες πεθαίνει ο κόσμος από AIDS. Αισθανόταν ότι εάν ο κόσμος δεν συνειδητοποιηθεί πάνω στο ζήτημα του AIDS, θα παθαίνουν όλο και περισσότεροι. Αλλά ακόμα κι αν συνειδητοποιηθούν, οι αναλογίες, ίσως, της μόλυνσης από τον ιό μειωθούν. Και αυτό κάνει τώρα, οργανώνοντας σεμινάρια, μιλώντας στους χωρικούς, για το πώς μπορεί κανείς να καταπολεμήσει το AIDS μέσω του σεξ, της μη μετάγγισης αίματος κλπ.

*Ο Sam τελείωσε την συνέντευξή του αυτή, ζητώντας από τους συντρόφους της «Direct Action» να στείλουν τα χαιρετίσματά του σε όλους τους συντρόφους και φίλους του στη Νέα Υόρκη, το Autonomus Zone στο Σικάγο, την WSA και την IWW, τον Lorenzo Komboa Ervin και άλλους.

**Η πρώτη συνέντευξη έγινε με τον Igarríwey, συν-συγγραφέα του βιβλίου «Africananarchism», στο Afikro, με παρόντα τον Sam και η δεύτερη στο Λάγος, με τον Sam.*

***Μεταφράσεις «Ούτε Θεός-Ούτε Αφέντης».*